

Høstkampanje – forslag til utspill, innlegg og interpellasjoner

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	2
Lokalutspill – kamp for heltid.....	3
Bakgrunn - heltid gir bedre velferd.....	3
Hva kan vi gjøre lokalt?	3
Hvordan finne flere tall?	4
Forslag til lokalt utspill (husk å sette inn tall som er merket med gult)	4
Forslag til innlegg (husk å bytte ut passasjen som er gulet ut).....	5
Forslag til interpellasjon om plan for heltidskultur i kommunen	6
Eksempel fra Bergen	7
Eksempel fra Gamvik.....	7
Sosialhjelp på heltid	8
Forslag til utspill	8
Forslag til interpellasjon i kommunestyret	9
Forslag til leser innlegg i lokalavisa	9
SV vil utvide velferden	11
Innlegg: Velferden for alle.....	12
Avkortning av sosialhjelp fordi mottakerne har barnetrygd	13
Bakgrunn	13
Utspill og innlegg.....	13
Andre tips:.....	14
Forslag til interpellasjon.....	14
Forslag i kommunestyret	15

Innledning

Dette er et notat med ulike forslag til utspill, innlegg og interpellasjoner for de som sitter i kommunestyrene kan gjøre i forbindelse med Høstkampanjen. Ingen av forslagene vil passe til alle lokallagene, men det skal være noen temaer for alle typer lokallag.

Temaene er valgt ut for å si noe om hvordan velferden i kommunene kan bli bedre, og at de er aktuelle SV saker for kommunene som vi vet har fungert i en del kommuner allerede.

Det er også først og fremst til inspirasjon for å finne egne vinkler og tall også på andre områder. Dersom det er behov for hjelp eller avklaring så er det bare å ta kontakt. Vi vil også gjerne ha tilbakemelding på hva som fungerte, og hva som ikke fungerer.

Dersom du har spørsmål til innholdet i dette heftet, ta kontakt med Ingrid Tungen på Ingrid.Tungen@stortinget.no eller Ane Lindholt på ane.lindholt@stortinget.no.

Lokalutspill – kamp for heltid

Bakgrunn - heltid gir bedre velferd

Fortsatt er store deler av deler av arbeidsplassene i kommunene er deltidsstillinger, og altfor mange er ansatt i ufrivillig deltid og må sjonglere flere stillinger samtidig.

Heltid gir bedre velferd: Brukerne opplever bedre kvalitet på tjenestene blant annet gjennom:

- Mer forutsigbarhet og kontinuitet ved at de har færre mennesker å forholde seg til
- Tjenester tilpasset egen døgnrytme og større ro i hverdagen
- Økt sikkerhet

God heltidskultur er viktig både for ansatte og brukere og pasienter. Heltidsstillinger legger til rette for gode fagmiljøer, kompetanseutvikling – og anvendelse, det skaper godt arbeidsmiljø og gir lavere sykefravær. Ekstern innleie for å fylle opp behovene av for lav grunnbemanning og sykefravær er utbredt både i helsevesenet og kommunene.

I virksomheter der arbeidet er organisert rundt deltidsstillinger, kan det være vanskelig å få heltidsstilling. Siden det stort sett er kvinner som jobber i deltidsbransjer, kan kvinnelige arbeidstakere ha vanskeligere med å få fulltidsstillinger enn mannlige arbeidstakere. Arbeidet med å fremme en heltidskultur i hele arbeidslivet er derfor et viktig likestillingsspørsmål. Kommunesektoren er blant verstingene når det gjelder deltid. I 2017 var 60 % av alle stillinger i kommunal sektor deltidsstillinger (se rapport fra [KS her](#)). I helse- og omsorg var tallet 72 %.

Klassekampen publiserte nylig en oversikt som viste at 72 % av helsefagarbeiderstillinger og 52 % av sykepleierstillinger på Finn.no utlyses som deltid. [Se oversikten her](#). Norsk sykepleierforbund offentliggjør løpende en oversikt over hvor mange stillinger som er lyses ut som deltid, fordelt på stat, fylke og kommune. Se [denne her](#).

Hva kan vi gjøre lokalt?

Fordi kommuner er ulike er løsningene også ulike. Tenk – og plukk ut hva som passer best i deres kommune:

- Kommunen må bli bevisst på omfanget av deltid!
- Krev at det opprettes vikarpool i kommunale virksomheter, der vikarer ansettes i faste hele stillinger. Se [eksempel fra Bergen her](#).
- Krev økt grunnbemanning for å få bukt med deltiden. I Vefsn etterspør SV tall på ufrivillig deltid i kommunen. De har [fått medieoppslag her](#).
- Lag oppmerksomhet om saken gjennom interpellasjoner og leserbrev, og vis til gode eksempler der kommuner har satset på en heltidskultur
- Kommunen er arbeidsgiver er politisk ansvarlig for arbeidslivspolitikken den fører og må ha et bevisst forhold til bruken av deltid.

Noe må også skje på nasjonalt nivå

- Retten til heltid må lovfestes og være en hovedregel i arbeidslivet. Høsten 2018 kommer SV til å fremme forslag om dette på Stortinget.

Hvordan finne flere tall?

- KS har tall på bruken av deltid i kommuner generelt (etter sektor og kjønn) [her](#)
- KS en faktaside med nyttige linker [her](#)
- For å finne tallene for DIN kommune: [her](#)

Forslag til lokalt utspill (husk å sette inn tall som er merket med gult)

Forberedelse:

Finn de tallene som er aktuelle for deres kommune. Er det spesielt mange som er ansatt i svært lav stillingsprosent, eller er det veldig få som er på heltid? Her må dere se på tallene selv.

Ta kontakt med Fagforbundet, Norsk sykepleierforbund eller Fellesorganisasjonen eller andre forbund i deres fylke eller kommune. Kanskje de vil være med på utspillet? Forbundene har tilgang på tillitsvalgte som kan fremme saken fra ansattes side. Utspillet fungerer både for de som er med og styrer, og de som ikke er det.

Det beste er å ringe til en journalist først og presentere saken. "Vi har fått tall på hvor mange som jobber deltid i vår kommune..." Her er forslag til e-post for å sende over når de har sagt de er interesserte som gir litt bakgrunn til journalisten og en mulighet for vedkommende til å følge det opp selv.

"Hei!

Jeg er [sett inn navn] og er [verv/stilling] i SV. Vi lurer på om dere er interessert i en sak. Vi arbeider politisk for å få en heltidskultur og retten til heltid. På tross av det er det et problem i kommunen at for mange jobber deltid.

I [sett inn navn]kommune er det 20 % av de ansatte som har en stillingsprosent under 20 %. Det er kun 35,9 % av alle de ansatte som har en full stilling på 100 %.

Vi vet at heltid gir bedre velferd: Brukerne opplever bedre kvalitet på tjenestene blant annet gjennom:

- Mer forutsigbarhet og kontinuitet ved at de har færre mennesker å forholde seg til
- Tjenester tilpasset egen døgnrytme og større ro i hverdagen
- Økt sikkerhet

Det viser også denne rapporten fra KS: <http://www.ks.no/globalassets/blokker-til-hvert-fagomrade/arbeidsgiver/arbeidsgiverpolitikk/veileder-for-lokalt-arbeid-med-heltidskultur.pdf>

Vi i SV vil derfor fremme forslag i kommunestyret om en interpellasjon [Evt. et konkret forslag om det passer bedre i kommunen. Eventuelt ikke et forslag, men bare en bekymring]

Vi har følgende budskap og sitater:

- Deltiden i [navn] kommune er svært høy når under halvparten av de ansatte er i 100 % stillinger. Det er dårlig for de som er ansatt og som ønsker en større stilling, og bidrar til en dårligere velferd for alle. Vi vet jo alle at det er bedre når vi kan forholde oss til færre personer, det gir en bedre omsorg og senker faren for feil.
- Her må kommunen ta grep sammen med fagorganisasjonene for å få flere heltidsstillinger og en heltidskultur.
- Vi vil ta opp spørsmålet i en interpellasjon i kommunestyret for å få avdekket hvorfor det er såpass mange som går i deltidsstillinger hos oss. Dette krever politisk handling.

Vi stiller gjerne opp på bilde og intervju [tidspunkt og sted og kontaktinformasjon].

Her er også litt bakgrunn:

- Oversikten over deltid i kommunene, uttak fra [PAI- registeret](#) fordelt på kommuner.
- Interpellasjonen vi skal fremme i kommunestyret. [legg ved interpellasjonen som et eget dokument].

[Forslag til sted å ta bilde.]

[Sett inn hvem som skal kontaktes med navn, tlf.nummer og e-post.]

Forslag til innlegg

Heltid gir forutsigbarhet og bedre velferd

Faste, hele stillinger gir folk en lønn de kan leve av, og trygghet i hverdagen. Fast ansatte i hele stillinger er sjeldnere syke, det er mer rom til viktig etter- og videreutdanning, og de blir best kjent med arbeidsplassen og behovene.

I vår kommune er det **XX prosent av som jobber deltid**. Dette er ofte kvinner, og mange ønsker å ha større stillingsprosent. Over 70 prosent av de som jobber i helse- og omsorgssektoren jobber deltid i Norge.

En virksomhet som satser på heltidskultur har lettere for å trekke til seg kompetent arbeidskraft og beholde den. Heltid gjør det lettere å utvikle gode fagmiljøer og å tilby tjenester av god kvalitet.

Vi har mye forskning og kunnskap som viser at heltidskultur og store stillinger har mange positive betydninger både for arbeidsgiver, arbeidstakere og ikke minst brukere/innbyggere.

Noen kommuner, har klart å fjerne mye ufrivillig deltid i helse- og omsorgssektoren i kommunen, og gi de som ønsker hele stillinger. Det er altså mulig, og absolutt noe som bør være et mål for alle andre kommuner.

Heltidsstillinger gir bedre pensjon og større økonomisk frihet enn deltidsstillinger. Ønsker vi likestilling, må vi også gi kvinner den samme økonomiske friheten som menn. En heltidskultur er med andre ord, også et godt likestillingstiltak.

Mange arbeidstakere som har redusert stilling jager også ekstravakter for å fylle opp arbeidstiden sin. Dette gjør det vanskelig å planlegge fritiden og privatøkonomien. Ufrivillig deltid setter derfor de ansatte i en sårbar og svak posisjon overfor arbeidsgiver.

Gode arbeidsvilkår og trygge arbeidsplasser gir god velferd.

Forslag til interpellasjon om plan for heltidskultur i kommunen

Til: Ordfører

Fra: **Navn Navnesen** (Sosialistisk Venstreparti)

Mye deltid i kommunen påvirker kvaliteten på tjenestene for brukerne. Små stillinger gir også lite forutsigbarhet for de ansatte og for arbeidsgiver. En virksomhet som satser på heltidskultur har lettere for å trekke til seg kompetent arbeidskraft og beholde den. Heltid gjør det lettere å utvikle gode fagmiljøer og å tilby tjenester av god kvalitet.

En heltidskultur er helt avgjørende for å møte framtidens kompetansebehov. Vi har mye forskning og kunnskap som viser at heltidskultur og store stillinger har mange positive betydninger både for arbeidsgiver, arbeidstakere og ikke minst brukere/innbyggere. Kommunen har som både arbeidsgiver og tjenesteyter et stort ansvar for å skape trygge arbeidsplasser for alle og gode velferdstjenester. Alle ansatte skal kunne leve av jobben sin og ha full stilling dersom man ønsker det. Her må kommunen vise vei.

For å oppnå dette, mener vi kommunen trenger en egen, lokalt tilpasset og forpliktende plan for heltid som omfatter alle deler av kommunenes virksomheter. Ved å øke stillingsandelen i kommunen kan vi gjøre **XX** kommune til en trygg arbeidsgiver og en god tjenesteyter.

1. I **XX kommune** er deltiden **XX %**. I helse- og omsorgssektoren er **den XX %**. Hvorfor tror ordføreren deltidsandelen er såpass høy i vår kommune? [finn deltidstall for din [kommune her](#) og deltidstall for [helse- og omsorgssektoren i din kommune her](#).]
2. For å gjøre **XX** kommune til tryggere arbeidsplass og en bedre tjenesteyter utarbeides en plan med konkrete tiltak. Hvorfor utlyses det så mange deltidsstillinger i kommunen?
3. Vi tror den beste måten å gjøre dette på er å sette ned en forpliktende arbeidsgruppe bestående av representanter fra kommunestyret, sentrale forbund som organiserer de ansatte i ulike kommunale sektorer, og nøkkelpersoner fra kommunens velferdstjenester.
4. Det er viktig at de tiltak som iverksettes er et resultat av den prosessen og forankringen som har vært i organisasjonen i forkant. Lokale parter kan for eksempel diskutere:

- Har vi en utlysingspraksis som ivaretar målet om flere hele stillinger?
- Har vi funnet løsninger på helgebemanningen?
- Har vi diskutert mulig omdisponering av vikarbudsjetten til faste stillinger?
- Har vi diskutert ulike turnusordninger som ivaretar større og hele stillinger?
- Har vi forankret de ulike tiltakene i sammenheng med HMS og velferd.

Eksempel fra Bergen

Bergen kan trekkes fram som et godt eksempel når det gjelder å få på plass en vikarpool. Den gjennomsnittlige stillingsstørrelsen til kommunens ansatte skal opp. Fra og med 2019 skal alle utlysinger til helse- og omsorgssektoren i Bergen være heltidsstillinger. I tillegg skal de opprette en egen vikarpool med fast ansatte. Byrådet i Bergen håper vikarpoolen vil redusere bruken av kommersielle vikarbyrå. [Les mer her.](#)

Eksempel fra Gamvik

I Gamvik kommune har tatt en ryddesjau og fått til flere heltidsstillinger. [Les mer her.](#)

Sosialhjelp på heltid

I 2017 var det 6581 personer som hadde heltidsjobb og samtidig mottok sosialhjelp en eller flere ganger i løpet av året. Det utgjør 4,8 prosent av alle mottakerne. Norge skal ikke være et land der du er fattig når du er i full jobb. At så mange må ha hjelp fra NAV når de samtidig jobbar hver eneste dag, er et tegn på et samfunn vi ikke ønsker.

SV er partiet som skal ta de svakeste parti, da må vi først sørge for at kommunene våre ikke bidrar til å holde folk fattige og at de har en lønn å leve av. Kommunen bør også bidra til at folk for eksempel får fagbrev og hopper opp på lønnsstigen. Den velferden som kommunene tilbyr kan ikke gå på bekostning av de som skal utføre den. Vi ser ut fra tall fra Delta at forskjellen i grunnlønnen uten ansiennitet mellom faglærte og ufaglærte er eksempelvis 40 000 kroner. [Se her.](#)

SSB har tall som viser hvor mange personer i hver enkelt kommune som mottok sosialhjelp selv om de hadde heltidsstillinger. De kan vi bruke for å få utspill, skrive innlegg og utarbeide interpellasjoner på dette temaet. [Dere finner tallene her:](#)

Forslag til utspill

Bruk tallene som kommer fra tabellen til SSB, og finn ut hvordan det er i din kommune, eller fylke. Det viktige er å ta kontakt med en lokal redaksjon, helst på telefon og fortell at dere har en sak basert på tall i din kommune eller område. Det er også viktig å forberede et lite notat/dokument/e-post som oppsummerer det viktigste som det er mulig å sende til journalisten så vedkommende kan sjekke ut saken selv. Den kan se slik ut:

"Hei,

Viser til samtale om saken om at vi i [---] kommune har [---] Sosialhjelpsmottakere som samtidig jobber heltid. Totalt i landet så har 1 av 20 personer som mottar sosialhjelp fulltidsjobb. Det er personer som oppfyller arbeidslinja, men som ikke får nok til og faktisk klare seg selv, selv om det kan være ekstraordinære årsaker for dette.

Dette er litt som vi har sett i USA, hvor working poor er et fenomen, og folk ofte må ha to og tre jobber for å få til å leve et normalt liv. Vi er redd for at mange ikke får nok lønn, og vi vil bruke makten vi har i kommunen til å sjekke om kommunen lønner så lavt at folk på heltid må ha sosialhjelp. Derfor vil vi fremme en interpellasjon om temaet (den ligger vedlagt e-posten).

Vi har følgende budskap:

- I [sett inn navn] er det x som mottar sosialhjelp mens de samtidig jobber fulltid. 1 av 20 av alle som mottar sosialhjelp i hele Norge er i fulltidsjobb.
- SV vil ikke ha en utvikling der flere blir "working poors" i Norge. De som bor her skal ha ei lønn å leve av.

- Vi vil utfordre **x** kommune til å gå igjennom tallene for vår kommune og sjekke om dette er kommunalt ansatte, og om noe kan gjøres på kommunalt nivå for å unngå at folk får så dårlig betalt at de må ha sosial hjelp for å klare seg.

Bakgrunn:

[Her er tallene som viser for hele landet og for de ulike kommunene:](#)

[Eventuelt ta med noe annet om sosialhjelpen i denne kommunene, er det for eksempel mange som også er på deltid?]

Forslag til interpellasjon i kommunestyret

1 av 20 personer som mottar sosialhjelp har fulltidsjobb i følge SSBs sosialhjelpsundersøkelse. Dette er en negativ utvikling, med en økning på 6 % siste år.

I **[sett inn navn]** kommune er det **[sett inn antall]** personer som får sosialhjelp *samtidig* som de mottar sosialhjelp. Det er personer som oppfyller arbeidslinja, men som ikke får nok til og faktisk klare seg selv, selv om det kan være ekstraordinære årsaker for dette. Denne utviklingen ser vi samtidig som flere og flere barn som lever i fattigdom. Etablering av et slikt med "working poor" slik vi kjenner det fra USA, er veien mot et samfunn vi ikke vil ha. Derfor må vi først og fremst avklare dette i kommunen. Vi mener det derfor er nødvendig å avklare om det er personer som jobber fulltid i kommunen likevel har lav nok inntekt til at de faller inn under kriteriene for sosialhjelp. Dersom det er det så må vi vite hva kommunene gjør generelt for å høyne lønnsnivået gjennom for eksempel kvalifisering av ufaglært arbeidskraft ved å legge til rette for å ta fagbrev.

Det fremmes derfor følgende interpellasjon:

- Er det noen som har fulltidsstilling i kommunene, eller i noen av underleverandørene til kommunene, som i dag mottar sosialhjelp?
- Er det forbigående stønadsbehov i denne gruppen, eller er det noen som har langvarig behov for stønad?
- Skyldes behovet store bokostnader i vår kommune, og på hvilken måte mener Ordføreren at kommunens boligpolitikk støtter opp om dette?
- Har kommunen et program for å sørge for at ufaglært arbeidskraft i kommunen skal kunne ta fagbrev mens de er i arbeid?

Forslag til leser innlegg i lokalavisa

Hvordan kan vi sørge for at ingen er "working poor"

I USA har det i mange tiår vært et problem at noen kan jobbe til de stuper, men likevel ikke klare å komme seg over fattigdomsgrensa. Lave lønninger, kombinert med få muligheter for organisering gjør at mange ikke kommer seg ut av fattigdom selv om innsatsen er upåklagelig.

Et av fagbevegelsens hovedkrav har hele tiden vært "Ei lønn å leve av" sammen med "arbeid til alle".

De som står i arbeid skal kunne tjene nok til å leve frie liv, og klare seg selv. Norge skal ikke være et sted hvor du er fattig om du står i en full jobb.

Sosialhjelpa er for de som ikke klarer å forsørge seg gjennom arbeid, og det stilles strenge – og noen ganger omtrent urimelige – krav for hva du kan eie. Samtidig hadde vi i 2017 hele 6581 personer som var i heltidsarbeid men samtidig mottok sosialhjelp. I vår kommune er det [sett inn tall] som er i denne situasjonen. At så mange må ha hjelp når de samtidig jobber hver eneste dag, er et tegn på et samfunn vi ikke ønsker

SV vil ha et samfunn hvor de som arbeider hver dag skal tjene så mye at det ikke skal være nødvendig med hjelp fra staten for å klare seg. Da må kommunene gå foran og sikre seg at ingen av sine heltidsansatte er nødt til å gå på sosialen. Er de det så må vi gjøre noe med lønna, den skal fremdeles være til å leve av.

SV vil utvide – ikke kutte – i velferden

Bakgrunn

Kommunene er der velferden skapes. I dag har de ikke råd til å ansette nok folk til å gjøre det skikkelig. Det betyr at verken skolene, barnevernet eller eldreomsorgen har så mange folk som de trenger for å gi omsorg og læring. Det er nok penger i samfunnet, spørsmålet er om vi skal bruke dem på de viktige tingene, eller på de rikeste og friskeste.

Derfor har SV fremmet forslag om at kommunene skal få 6 milliarder mer enn det regjeringen har foreslått. Slik kunne kommunene fått et større handlingsrom til å prioritere blant annet å utvide velferdstilbudet.

Eksempel på forslag til utvidelser som kan tas opp i kommunen, og som det eventuelt kan gjøres utspill på:

- Sørge for kjøkken på sykehjem, og at mat lages lokalt. I Voss har de for eksempel tatt kampen for å beholde sykehjems kjøkken. De har også fått stilt spørsmål til eldreministeren om når regjeringen skal få på plass tilskudd til å bygge ut kjøkken ([svar det er ikke før i 2020](#)).
- Foreslå gratis SFO til barn i kommunene, eller til ulike årskull i kommunen. Kostnaden for en SFO-plass er i snitt for landet 29 954 kr. Det er også mulig å finne kostnaden til din kommune i SSB som har tallene fra KOSTRA (innrapporteringssystemene til kommunene) [Se tabell her](#). Det er også mulig å finne tallene på alle elevene i grunnskolen i hver kommune fordelt på årstrinn som man gange opp med. Her er tabell over [alle kommuner på 1-4. trinn](#). SV i Oslo kommune har for eksempel begynt en innfasing av gratis aktivitetsskole (SFO).
- Foreslå gratis skolemat i barneskolen. Vinje har som et av to kommuner gratis skolemat. Det koster de 18 kroner dagen per elev. Det er 190 dager i ett skoleår, og antall elever per kommune (både privat og offentlig) i grunnskolen [finner dere i tabell her](#). Så da er det mulig å lage et omtrentlig anslag over kostnadene.
- Utvide låneordninger på biblioteket til utlån av for eksempel verktøy, symaskin, sportsutstyr, sykler (for eksempel el-sykler), turutstyr som liggunderlag, primuser, telt osv. [Eller frøbibliotek slik de har i Trondheim](#). Her vil kostnaden varierer, men sannsynligvis er det ikke dyrere enn ved innkjøp og etablering av ordningen.
- Foreslå en aktivitetstime til alle eldre over 67 som er brukere av helse- og omsorgstjenester i kommunen. Dere kan finne tall på hvem disse er fordelt på kommune i [denne tabellen](#). Et årsverk i de kommunale omsorgstjenestene anslås å koste om lag 690 000 kroner i gjennomsnitt. Et årsverk tilsvarer 1750 timer, innebærer dette en kostnad per time på 394 kroner. Se utregningen fra finansdepartementet i svar på [spørsmål nr. 312 her](#). Så da er det mulig å gange opp det med antall eldre som er i de kommunale tjenestene allerede i deres kommune.

Forslag til Innlegg:

Det finnes barn som går hjem alene, mens vennene fortsetter å leke sammen kun fordi de har foreldre som har råd til å betale. Det ser at velferden ikke er uten hull. Eldre som ikke kan gå ut, fordi ingen kan hjelpe de, ser også hullet i velferden. Det samme gjør barn som er sultne fordi det ikke var mat å ta med seg hjemmefra.

Høyresiden forsøker å fortelle oss at velferden må strammes inn, vi har ikke råd til å betale alt en velferd for alle koster. De ansatte må i stedet løpe kjappere, og lønnskostnadene må ned. Samtidig så spanderer regjeringen skattelette til de rikeste, uten at noen kan vise en effekt.

SV mener det først og fremst handler om prioriteringer. Om vi skal prioritere gratis SFO til alle barn slik at barn slipper å stå utenfor alene, eller gratis skolemat. Det handler om å sørge for at eldre får skikkelig mat, eller sørge for at de ansatte har tid slik at eldre som ønsker det får gått på butikken, polet eller strikkeklubben. Vi må prioritere at folkene får gjort en god jobb. Men vi kan også prioritere at alle innbyggerne kan få låne verktøy og symaskiner på biblioteket. Fordi det er miljøvennlig og praktisk for alle.

Derfor vil SV prioritere 6 milliarder mer til kommunesektoren enn det regjeringen gjør, og [sett inn tall for din kommune] her i kommunene. Velferden er ikke ferdig utbygd i dette landet. Alt fungerer ikke og det er mange som faller utenfor. Vi har store, men også små hull som må tettes.

Vi vil prioritere velferd til de mange, fremfor noen få rike.

Avkortning av sosialhjelp fordi mottakerne har barnetrygd

Bakgrunn

De fleste kommuner trekker fortsatt barnetrygden fra når sosialhjelp skal beregnes. Kun 66 kommuner holder barnetrygden utenfor når de beregner sosialhjelpen.

Oslo, Bergen og Trondheim holder for eksempel barnetrygden utenfor når de beregner sosialhjelp. Det finnes en oversikt over alle kommuners politikk på dette i vedlegget til dette notatet hvor det står hvorvidt de avkorter eller ikke.

Du kan fremme forslag i kommunestyret om å endre de lokale retningslinjene for utmåling av sosialhjelp slik at barnetrygd ikke beregnes som inntekt ved utregning av sosialhjelp. Barnetrygden er ment å hjelpe alle barnefamilier, også dem som mottar sosialhjelp.

Utspill og innlegg

Her er et forslag til et utspill på denne saken. Det er formulert som en e-post som det er mulig å sende til en journalist. Vi anbefaler likevel å ringe først for å avklare.

"Hei,

Vi har tenkt å fremme en sak i kommunestyret og en interpellasjon hvor vi utfordrer hvorvidt kommunene skal kutte i sosialhjelp for de som mottar barnetrygd.

- [sett in navn] kommune regner barnetrygden som inntekt og reduserer sosialhjelpen mot barnetrygden. Det går ut over barna i de barnefamiliene med aller dårligst råd.
- Totalt opplevde [sett inn antall] barnefamilier med til sammen [sett inn antall] barn (se vedlegg – bruk ett eller begge tall) å få avkortet sosialhjelpen i kommunen fordi barnetrygd ble regnet som inntekt.

I dag er det slik at det er opp til kommunene å avgjøre om de vil regne med barnetrygd som inntekt i utregning av sosialhjelpsstønad. De kommunene som regner med barnetrygden som inntekt utbetaler dermed et lavere beløp i sosialhjelpsstønad. Effekten er da at det som skal være en universell ordning, barnetrygd, blir omvendt behovsprøvd. De som trenger den mest ikke får den.

Vi har følgende budskap/sitat:

- Vi straffer de som har minst med å trekke vekk barnetrygden fra sosialhjelpa. De som trenger barnetrygden aller meste er de som ikke får den.
- Kommunen skal tilby velferd for alle, derfor er det uforståelig at de som har minst å rutte med skal trekkes ennå lengre ned.
- SV vil fremme en interpellasjon og et forslag i kommunestyret om å endre dette. Det er en kostnad vi må ta oss råd til.

Bakgrunn:

- Tabell fra KOSTRA som viser hvilke kommuner som avkorter, eller ikke avkorter barnetrygd mot sosialhjelp. <https://www.ssb.no/statbank/table/12132/tableViewLayout1/>
- Vår interpellasjon til kommunestyret [Legg ved enten i tekst eller som et eget dokument]"

Andre tips:

Du kan også supplere med antall og/eller andel fattige barn i din kommune. Tall finner du på Bufdir sine hjemmesider: https://www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Barnefattigdom/ Legg merke til om din kommune kommer bedre eller dårligere ut enn landsgjennomsnittet, og påpek det gjerne om kommunen har høyere andel barn i fattige familier enn landsgjennomsnittet. Dette kommer klart fram på Bufdirs nettsider.

Forslag til interpellasjon

Sett inn riktig kommune og lokallag. Basert på en versjon fra Sande SV.

Ordfører,

I dag er det slik at det er opp til kommunene å avgjøre om de vil regne med barnetrygd som inntekt i utregning av sosialhjelpsstønad. De kommunene som regner med barnetrygden som inntekt utbetaler dermed et lavere beløp i sosialhjelpsstønad. Effekten er da at det som skal være en universell ordning, barnetrygd, blir omvendt behovsprøvd. De som trenger den mest ikke får den. I [sett inn kommune]er det dessverre slik.

[Sett inn lokallag] SV lurer derfor på om vi kan få svar på hvor mange barn i [sett inn kommune] som ikke får barnetrygd fordi foreldrene mottar sosialhjelp, og hvor mye penger kommunen sparer inn hvert år på denne praksisen?

På landsbasis vet vi at det er snakk om rundt 360 millioner som samfunnet sparer inn ved å ikke gi barnetrygd til familiene med lavest inntekt. Hadde det ikke vært litt mer rettferdig at andre enn akkurat de fattigste i kommunen skal dekke inn disse pengene på budsjettet? I dag er det 66 kommuner som ikke avkorter sosialhjelp på grunn av barnetrygd. Disse kommunene har tatt et standpunkt for at de aller fattigste ikke skal være de som mister inntekt.

Kan vi på nesten kommunestyremøte ta dette opp som sak og spørre kommunestyrets representanter om de ønsker å fortsette eller avslutte denne praksisen med ikke å gi barnetrygd til familier som mottar sosialhjelp?

Kommunestyret sitter med en makt til drastisk å forbedre livet til kommunens fattigste barnefamilier. Vi håper derfor at denne interpellasjonen vil bidra til at vi kan behandle lavinntektsfamilier rettferdig, slik at vi kan avslutte denne praksisen ved første kommunestyre etter sommeren.

Spørsmål:

- Hvor mange barn i [sett inn kommune] mister barnetrygden fordi foreldrene mottar sosialhjelp?
- Hvor mye penger sparer kommunen på å regne barnetrygd som inntekt?
- Mener ordføreren at denne praksisen er rettferdig og bør opprettholdes, eller ønsker ordføreren å la barnetrygden være en universell gode, også for de som trenger den mest?

Forslag i kommunestyret

Når man har fått svar på kostnaden for den enkelte kommune så er det mulig å fremme forslag om håndtering av dette fremover.

I 2016 tok Re SV opp saken, gjennom å fremme følgende forslag:

«I Re kommune skal barnetrygden holdes utenfor ved beregning av økonomisk sosial hjelp til barn og barnefamilier. Merkostnader 2017 kr. 700.000 tilføres budsjettet for NAV. Tilsvarende for økonomiplanperioden. Inndekning skal komme fra reduksjon av reserve til rettighetsbaserte tjenester. Kommunestyret oppfordrer forøvrig Tønsberg til å gjøre det samme.»